

НАРЕДБА № 13 ОТ 23 МАЙ 2022 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "ОПЕРАТОР В ПРОИЗВОДСТВОТО НА ОБЛЕКЛО"

В сила от 14.06.2022 г.

Издадена от министъра на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.44 от 14 юни 2022г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 542050 "Оператор в производството на облекло" от област на образование "Производство и преработка" и професионално направление 542 "Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 542050 "Оператор в производството на облекло" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на втора степен на професионална квалификация за специалностите 5420501 "Производство на облекло от текстил" и 5420502 "Производство на облекло от кожи".

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II. Съдържание на държавния образователен стандарт

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 542050 "Оператор в производството на облекло" включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. (1) Типовите учебни планове по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, се прилагат от учебната 2022/2023 година за учениците, които от тази година започват обучението си за придобиване на професионална квалификация по професията.

(2) Учениците, които са приети за обучение за придобиване на професионална квалификация по професията в системата на училищното образование до учебната 2021/2022 година включително, се обучават и завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, които са действали при постъпването им.

(3) Лицата, навършили 16 години, които към влизане в сила на тази наредба се обучават в квалификационен курс, завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, по които са започнали.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя Наредба № 23 от 2003 г. за придобиване на квалификация по професията "Оператор в производството на облекло" (ДВ, бр. 10 от 2004 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Оператор в производството на облекло"

Професионално направление:				
542	Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи			
Наименование на професията:				
542050	Оператор в производството на облекло			
Код	Специалност:	Степен на професионална квалификация:	Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)	Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)
5420501	Производство на облекло от текстил	Втора	3	3
5420502	Производство на облекло от кожи	Втора	3	3

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на втора степен на професионална квалификация по професията "Оператор в производството на облекло" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., посл. изм. със Заповед № РД-09-4493 от 18.11.2021 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

- за ученици - завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години - завършен първи гимназиален етап.

Изискването за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение с придобиване на втора степен на професионална квалификация е придобита първа степен на професионална квалификация по професия от област на образование "Производство и преработка".

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията "Оператор в производството на облекло" или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 96 от 2014 г.).

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Операторът в производството на облекло изпълнява различни видове трудови дейности с комплексен характер, извършвани при изменящи се условия. Той познава и работи с основни видове шевни машини, специални шевни машини, шевни полуавтомати, съоръжения за подлепване и влаготоплинна обработка. Поддържа в изправност съоръженията, като при изпълнение на трудови операции спазва изискванията за здравословни и безопасни условия на труд и организация на работното място.

Операторът в производството на облекло знае ръсторазмерните признаци за построяване на основни (базови) конструкции на различни модели поясни и раменни изделия от тъкани и плетени текстилни материали. Прави предварителни изчисления, точно определя прибавките за свобода, методите на конструиране и трансформиране на различни варианти облекла. Разчита конструктивни чертежи и анализира конструктивните различия между отделните модели.

Операторът в производството на облекло познава асортимента на текстилните изделия, помощните и спомагателните материали, свойствата и експлоатационните качества на текстилни изделия. Разпознава площните изделия, помощните материали и шевните конци, при необходимост прави подбор на платове, кожи и материали според вида и предназначението на облеклото.

Работи с технологична документация, необходима за изработване на конкретен модел. Разчита технологични схеми. Познава и прилага различни технологии за изработване на видове облекло по конфекционен начин. Адаптира се бързо за изпълнение на технологични операции при въвеждане на нови машини и съоръжения. Отговаря за качеството на извършваната от него технологична операция. Отстранява грешки от технологичен характер в рамките на своята компетентност. В процеса на работа предлага варианти за изпълнение на технологични операции в зависимост от модела и наличните шевни машини и съоръжения. За окончателната обработка на изделията операторът познава и спазва технологичните изисквания при работа със съоръжения за подлепване и влаготоплинна обработка.

Операторът на облекло - специалност "Производство на облекло от текстил", изпълнява различни технологични операции върху предварително скроени детайли на облекло от текстил: изработване на елементи и малки детайли (джобове, яки, маншети, капаци, колани, гайки и др.); изработване на съединителни и лицеви украсителни шевове; изпълняване на монтажни операции (прикачване на платки, мостри, яки, ръкави и др.); изработване на илици с шевен полуавтомат; пришиване на копчета с шевен полуавтомат; обшиване на резерви и др.

Разчита технологичната документация, необходима за изпълнение на конкретната операция при смяна на модела, текстилния материал или машината. Отстранява грешки от технологичен характер в рамките на своята компетентност.

Операторът на облекло - специалност "Производство на облекло от кожи", изпълнява различни технологични операции върху предварително скроени детайли на облекло от кожи: изработване на елементи и малки детайли от кожа и текстилни материали (джобове, яки, маншети,

капаци, колани, гайки и др.); изработване на съединителни и лицеви украсителни шевове; изпълняване на монтажни операции (прикачване на яки, платки, ръкави и др.); обслужване на специални машини за шиене на кожи; обслужване на съоръжения за трашене, очукване, залепване, престригване.

Разпознава видовете кожи - естествени, изкуствени и синтетични. Познава технологичните методи за изработване на облекло от естествени кожи (лицева кожа, кожухарски велур, кожа на косъм), изкуствени и синтетични кожи. Разчита технологичната документация, необходима за изпълнение на конкретната операция при смяна на модела и вида на кожата.

Операторът в производството на облекло отговаря за качествено изработване на изделията и количеството на изразходваните материали. При изпълнение на трудовата си дейност операторът трябва да проявява креативност, съобразителност, комуникативност, сръчност и прецизност.

Работното място на обучавания е в съответствие с нормативите за извършване на съответната дейност и методическите изисквания. За работно място се счита площта, върху която се намират машини, съоръжения и инвентар, необходими за работа. При разполагането на работните места са спазени изискванията за осветеност, необходим работен фронт и функционална близост с необходимите суровини и материали.

Работното място на оператора в производството на облекло е в шевния цех/шевния участък на шивашката фирма/шевното предприятие. Работното място е обзаведено в съответствие с нормативните документи и изисквания на съответните органи.

Работното време на оператора в производството на облекло е в съответствие с изискванията на Кодекса на труда.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

След придобиване на втора степен на професионална квалификация по дадена специалност обучаваният има право да се обучава по друга специалност от професия "Оператор в производството на облекло", като обучението му по общата задължителна професионална подготовка и отрасловата задължителна професионална подготовка се зачита.

След придобиване на втора степен на професионална квалификация по професията "Оператор в производството на облекло" обучаваният има право да се обучава по друга професия от професионално направление "Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи", като обучението му по общата задължителна професионална подготовка и част от отрасловата задължителна професионална подготовка се зачита.

След придобиване на втора степен на професионална квалификация по професия "Оператор в производството на облекло" обучаваният има право да продължи обучението си за придобиване на трета степен на професионална квалификация по друга професия от професионално направление "Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи".

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011) в Република България, утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД-01-42 от 11.02.2022 г.

Лицата с втора степен на професионална квалификация по професия "Оператор в производството на облекло" могат да постъпват на работа на следните длъжности от Националната квалификация на професиите и длъжностите (НКПД):

- 75311003 Шивач, мъжко/дамско облекло
- 75311008 Производител, каптонирано облекло
- 75311012 Работник, спомагателни шивашки дейности
- 75312004 Изпълнител, модели
- 75312006 Производител, бельо

- 75322002 Крояч, текстил
- 75322004 Крояч, платна
- 75312010 Кожухар
- 81532001 Машинен оператор, кроене
- 81532002 Машинен оператор, кроене с електронна машина
- 81532004 Машинен оператор, шиене
- 81532005 Машинен оператор, шиене на бродерия
- 81532007 Машинен оператор, шиене на облекла
- 81532010 Машинен оператор, шиене на текстилни изделия, както и други длъжности, допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на единиците резултати от учене (ЕРУ) и резултати от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд

1.1. РУ Спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място

1.2. РУ Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда

1.3. РУ Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

2.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

2.2. РУ Познава основните характеристики на производствената дейност в предприятие

ЕРУ 3. Предприемачество

3.1. РУ Познава основите на предприемачеството

3.2. РУ Формира предприемаческо поведение

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление "Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 4. Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност

4.1. РУ Обработва информация и съдържание с информационни и комуникационни технологии (ИКТ)

4.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ

4.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ

ЕРУ 5. Организиране на работния процес

5.1. РУ Подготовка на работното място

5.2. РУ Организация на работното място

ЕРУ 6. Комуникация и чужд език

6.1. РУ Общува ефективно в работния екип

6.2. РУ Води ефективна бизнес комуникация

6.3. РУ Владее чужд език по професията

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Производство на облекло от текстил" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 7. Материалознание

7.1. РУ Познава видовете текстилни материали и тяхното приложение в производството на облекло

7.2. РУ Познава свойствата на текстилните плоски изделия

7.3. РУ Подбира основни и спомагателни материали

ЕРУ 8. Настилане и скрояване на текстилни материали

8.1. РУ Настила текстилни материали

8.2. РУ Скроява текстилни материали

ЕРУ 9. Изработва поясни изделия

9.1. РУ Конструира поясни изделия

9.2. РУ Изпълнява операциите за производство на поясни изделия

ЕРУ 10. Изработва раменни изделия без хастар

10.1. РУ Конструира раменни изделия без хастар

10.2. РУ Изпълнява операциите за производство на раменни изделия без хастар

ЕРУ 11. Изработва раменни изделия с хастар

11.1. РУ Конструира раменни изделия с хастар

11.2. РУ Изпълнява операциите за производство на раменни изделия с хастар

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Производство на облекло от кожи" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 12. Материалознание

12.1. РУ Познава видове кожи и тяхното приложение в производството на облекло от кожа

12.2. РУ Познава текстилните материали и тяхното приложение в производството на облекло от кожи

12.3. РУ Подбира основни и спомагателни материали при производство на облекло от кожа

ЕРУ 13. Скрояване и сортиране на кожи

13.1. РУ Познава начините за сортиране, комплектоване и скрояване на естествените кожи

13.2. РУ Настила изкуствени кожи и текстилни материали

13.3. РУ Скроява изкуствени кожи и текстилни материали

ЕРУ 14. Изработва поясни изделия от лицева кожа и текстил

14.1. РУ Конструира поясни изделия от лицева кожа и текстил

14.2. РУ Изпълнява операциите за производство на поясни изделия от лицева кожа и текстил

ЕРУ 15. Изработва безръкавни облекла от лицева кожа и кожухарски велур

15.1. РУ Конструира безръкавни облекла от лицева кожа и кожухарски велур

15.2. РУ Изпълнява операциите за производство на безръкавни облекла от лицева кожа и кожухарски велур

ЕРУ 16. Изработва раменни изделия от кожухарски велур

16.1. РУ Конструира раменни изделия от кожухарски велур

16.2. РУ Изпълнява в технологична последователност операциите за производство на раменни изделия от кожухарски велур

ЕРУ 17. Изработва раменни изделия от лицева кожа с хастар

17.1. РУ Конструира раменни изделия от лицева кожа с хастар

17.2. РУ Изпълнява операциите за производство на раменни изделия от лицева кожа с хастар

ЕРУ 18. Изработва раменни изделия от кожа на косъм с хастар

18.1. РУ Конструира раменни изделия от кожа на косъм с хастар

18.2. РУ Изпълнява операциите за производство на раменни изделия от кожа на косъм с хастар

3.2. Описание на единиците резултати от учене (ЕРУ)

ЕРУ по общата професионална подготовка - единна за всички професии с втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 1.1:	Спазва разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните нормативни разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност • Знае основните рискове за здравето и безопасността при конкретната трудова дейност • Знае основните мерки за защита и средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага необходимите мерки за защита • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява трудовата дейност при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност и здраве при работа • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес • Извършва трудовата дейност, като спазва нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Резултат от учене 1.2:	Осъществява превантивна дейност по опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните разпоредби за опазване на околната среда, отнасящи се до конкретната трудова дейност • Знае рисковете от замърсяване на околната среда при извършваната трудова дейност • Познава основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва изискванията за разделно събиране на отпадъци • Прилага разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни продукти • Съхранява опасни продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява трудовата дейност при спазване изискванията и правилата за опазване на околната среда

Резултат от учене 1.3:	Участва в овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае основните рискови и аварийни ситуации на работното място • Познава основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Изброява основните стъпки за действия при аварии и аварийни ситуации • Познава видовете травми и методите за оказване на първа помощ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава рисковете, които могат да доведат до възникване на пожар и/или авария • Спазва изискванията за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Спазва правилата за действия при аварии и аварийни ситуации • Оказва първа помощ при необходимост
Компетентности	• Участва в овладяването на възникнал пожар и/или авария в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основни теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здравословни и безопасни условия на труд на работното място • Осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда • Овладяване на аварийни ситуации и оказване на първа помощ на пострадали <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Избира най-подходящия тип поведение при зададените рискови ситуации • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3

Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата теория на пазарната икономика • Запознат е с основните икономически проблеми • Посочва ролята на държавата в пазарната икономика • Познава основните икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Различава функциите на различните икономически субекти • Различава успешни практически примери за управление на различни бизнес начинания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнеса, като обяснява ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 2.2:	Познава основните характеристики на производствената дейност в предприятие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира основни икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява основни икономически понятия в контекста на дейността на организацията • Прилага принципите на пазарно търсене и предлагане в дейността си
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да обясни основните икономически принципи в контекста на дейността на предприятието
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3

Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва същността на предприемачеството • Изброява принципите на предприемаческата дейност • Посочва видовете предприемачески умения
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проучва предприемаческите процеси, свързани с дейността му • Открива практически примери за успешно управление на дейността на организацията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага нови идеи за ефективно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава характеристиките на предприемаческото поведение • Знае видовете предприемаческо поведение • Описва факторите, които влияят върху предприемаческото поведение
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на работата си • Прилага в дейността си подходящи предприемачески идеи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предлага решения за оптимизиране на трудовите дейности
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични понятия в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Използване на информационни и комуникационни технологии в професионалната дейност
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3

Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 4.1:	Обработка информация и съдържание с информационни и комуникационни технологии (ИКТ)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае начините за търсене на информация в интернет • Познава начини за оценка на надеждността на информацията в интернет • Посочва начините за създаване на поддиректории (папки) • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация, като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Сравнява информацията в различни източници • Съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, WEB страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	• Демонстрира основно владееене на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 4.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Описва софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в професионалната област, като посочва публични и частни цифрови услуги • Знае правилата за безопасна комуникация в интернет
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва основни функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове, спазвайки правилата за онлайн комуникация • Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	• Демонстрира основно владееене на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 4.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	• Посочва функционалностите на софтуерите за създаване на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео)
Умения	• Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформлениа
Компетентности	• Демонстрира основно владееене на ИКТ при създаването на електронно съдържание

Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен/компютърен кабинет Персонален компютър или лаптоп Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<p>За средства 1, 2 и 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 5

Наименование на единицата:	Организиране на работния процес
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 5.1:	Подготовка на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава правилата за работа на работното си място Познава видовете инструктаж Описва технологичната операция, която изпълнява
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Изпълнява технологичната операция със съответното оборудване Спазва правилата за ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Способен е ефективно да организира трудовата си дейност, като спазва правилата за ЗБУТ
Резултат от учене 5.2:	Организация на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Описва видовете дейности Назовава изискванията за изпълнение на видовете дейности Знае правилата за рационална организация на работното място
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Организира трудовата си дейност, като спазва изискванията за

	изпълнението ѝ <ul style="list-style-type: none"> • Открива грешки от технологичен характер • При техническа неизправност уведомява съответното длъжностно лице • Поддържа ред и чистота на работното място
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да изпълни в срок поставените задачи, като спазва изискванията за качество • Способен е да отстранява грешки от технологичен характер в рамките на своята компетентност
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест Средство 2: Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: Учебен кабинет по теория
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира теоретични понятия при организацията на работното място и на работния процес За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 6.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва отделните длъжности в екипа • Описва взаимоотношенията и йерархичните връзки в екипа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва йерархията в екипа • Осъществява комуникация в екипа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес съобразно работния протокол • Поема отговорност при работа в екип
Резултат от учене 6.2:	Води ефективна бизнес комуникация

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва етичните норми в комуникацията • Изрежда правилата за вербална и невербална комуникация • Посочва адекватното поведение при конфликт
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Предоставя необходимата информация за удовлетворяване изискванията на клиентите • Избягва конфликтни ситуации • Съдейства за решаване на конфликтни ситуации
Компетентности	• Провежда ефективна устна и писмена комуникация с колеги и клиенти, спазвайки изискванията за делово общуване
Резултат от учене 6.3:	Владее чужд език по професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основната професионална терминология на чужд език • Изброява източници за информация в професионалната област на чужд език • Изрежда основните области на приложимост на чужд език по професията
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Чете и разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература, документация и други) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с колеги и клиенти
Компетентности	• Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	Средство 1: Решаване на тест Средство 2: Провеждане на разговори на професионални теми
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: • Учебен кабинет по теория
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Демонстрира знания относно ефективното общуване в работна среда. Владее чужд език по професията За средство 2: • Провежда разговори по професионални теми на чужд език

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Производство на облекло от текстил" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Материалознание
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3

Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 7.1:	Познава видовете текстилни материали и тяхното приложение в производството на облекло
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва класификацията на текстилните влакнести материали • Познава общите свойства на текстилните влакна - геометрични, физични и механични • Познава основните етапи и технологични процеси за производство на преди, шевни конци, тъкани, плетива и нетъкани текстилни материали • Познава технологичните процеси при облагородяване на платовете • Знае видовете текстилно багрене
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Класифицира текстилните влакна в зависимост от произхода, начина на получаване и химичния им състав • Описва строежа на тъканите, плетивата и нетъкани текстилни материали • Разпознава първични и производни сплитки • Разпознава основните видове плетки
Компетентности	• Компетентен е да определи областите на приложение на текстилните материали в процеса на производство на облекло
Резултат от учене 7.2:	Познава свойствата на текстилните площни изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва класификацията на текстилните площни изделия в зависимост от състава и предназначението им • Знае асортимента на тъканите, плетивата, помощните и спомагателните материали • Знае геометричните, физико-механичните, естетичните и хигиенните свойства на платовете • Познава експлоатационните качества на текстилните площни изделия - поведение при пране, химическо чистене и гладене • Описва параметрите на процеса на влаготоплинно обработване • Познава критериите за комфорт при носене и при поддържане на облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява зависимостта между свойствата на текстилните материали и параметрите на процеса на влаготоплинно обработване • Умее да определя свойствата на текстилните материали чрез използване на органолептичен метод за анализ • Описва връзката между свойствата на платовете и предназначението и потребителските качества на шевните изделия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да определи режимите на влаготоплинна обработка в зависимост от физико-механичните свойства на платовете • Способен е да комплектова подходящи площни изделия (основни, помощни и спомагателни) за конкретен вид облекло
Резултат от учене	Подбира основни и спомагателни материали

7.3:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава класификацията на платовете в зависимост от състава и предназначението • Знае асортимента на тъканите с битово предназначение, плетивата, помощните и спомагателните материали
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Класифицира платовете в зависимост от състава и естетичното им оформяне • Определя предназначението на плата в зависимост от състава и структурата му • Подбира подходящи основни, помощни и спомагателни материали в зависимост от вида на изделието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да подбере оптимална широчина на плата в зависимост от вида на облеклото • Способен е да разработи проект за подбор на платове и материали за даден вид облекло според дизайна, конструктивните особености и предназначението
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен проблем <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на проект за подбор на платове и материали за даден вид облекло
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Персонален компютър или лаптоп, достъп до интернет, мострени картели
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • общите свойства на текстилните влакна - геометрични, физични и механични • основните етапи и технологични процеси за производство на преди, шевни конци, тъкани, плетива и нетъкани текстилни материали • свойствата на площните текстилни изделия • асортимента на тъканите с битово предназначение, плетивата, помощните и спомагателните материали <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучва и изработва проект според изискванията на предварително дефинирано задание • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време

Наименование на единицата:	Настилане и скрояване на текстилни материали
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 8.1:	Настила текстилни материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае определението за настил • Описва начините на настилане в зависимост от положението на плата • Описва начините на настилане в зависимост от използваните средства • Посочва технологични изисквания при настилане • Знае организационните изисквания при настилане • Обяснява начините за избягване на дефекти по платовете при настилане
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Настила основни и спомагателни текстилни материали • Проверява качеството на настилане • Сверява броя на платната в настила по артикули и разцветки • Закрепва размерката към настила
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере начина на настилане на текстилни материали в зависимост от вида на материала, конструктивните особености на изделието и вида на производството
Резултат от учене 8.2:	Скроява текстилни материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира технологичния процес кроене на материалите • Посочва методите за рязане на шевни материали • Познава класификацията на машините за кроене • Описва предназначението на видовете машини за кроене • Обяснява устройството и принципа на действие на машините за кроене • Описва процеса на щанцоване на текстилни материали • Познава автоматизирани системи за кроене
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва подвижни машини за кроене • Използва неподвижни машини за кроене • Номериращ скроените детайли • Комплектува скроените детайли • Щанцова текстилни материали
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно или в екип да скрои и комплектува заедно детайли от основен плат, хастар и спомагателни материали, необходими за изработване на шевното изделие
Средства за	Средство 1:

оценяване:	<ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	Средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория Средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен практически кабинет, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, маса за настилане, кроячни машини, платове с различна широчина и структура, хартия за предотвратяване на приплъзването при настилане на хастари и синтетични и изкуствени платове
Критерии за оценяване:	За средство 1: <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • начините на настилане в зависимост от положението на плата и използваните средства; технологичните и организационните изисквания при настилане; начините за избягване на дефекти по платовете при настилане • методите за рязане на шевни материали; видовете машини за кроене; предназначението на видовете машини за кроене; устройството и принципа на действие на машините за кроене За средство 2: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява практическо задание за настилане, скрояване и комплектуване на детайлите на шевно изделие • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Изработка поясни изделия
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 9.1:	Конструира поясни изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете поясни облекла • Познава изчислителните методи за конструиране на облекла • Описва изходните данни за оразмеряване на основните конструкции • Познава прибавките за свобода в зависимост от степента на прилягане • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Описва алгоритъма за построяване на основните конструкции • Запознат е с различни софтуерни продукти за конструиране на

	облекла
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за поясни изделия • Извършва необходимите изчисления • Построява основните конструкции на дамски, детски и мъжки поясни изделия • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа и при необходимост извършва корекции
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи самостоятелно кройки на основните, производни и спомагателни детайли на различни видове поясни изделия с поставени центрове и посока на основната нишка
Резултат от учене 9.2:	Изпълнява операциите за производство на поясни изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини и предназначението им • Знае устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати, използвани в производството на поясни изделия • Познава видовете съоръжения за влаготоплинна обработка (ВТО) и предназначението им • Описва необходимите приспособления, приложими при изпълнение на технологичните операции • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на поясни изделия • Познава причините за възникване на технологични дефекти в облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ползва шевни машини и съоръжения за ВТО • Извършва регулиране на машинния шев • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва гладене и термомеханично подлепване на детайлите при необходимост • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Определя режима на ВТО спрямо вида на текстилните материали • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва шевните машини, полуавтомати и съоръжения за влаготоплинна обработка в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд • Способен е да изработи самостоятелно или в екип поясно изделие, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество • Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните шевни

	машини и съоръжения
Средства за оценяване:	Средство 1: • Писмен изпит Средство 2: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	Средство 1: • Учебен кабинет по теория Средство 2: • Учебен практически кабинет, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее основните теоретични знания за: • необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на поясни изделия и алгоритми за тяхното построяване • технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото, малки детайли и джобове; технологичните операции при подготовка на предни и задни части на поясни изделия; технологичната последователност на операциите за изработване на пола и панталон За средство 2: • Изработва поясно изделие по модел • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Изработва раменни изделия без хастар
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 10.1:	Конструира раменни изделия без хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете раменни изделия без хастар • Познава изчислителните методи за конструирание на облекла • Описва изходните данни за оразмеряване на основните конструкции • Познава прибавките за свобода в зависимост от силуета • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Описва алгоритъма за построяване на основните конструкции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за раменни изделия без хастар • Прави необходимите изчисления

	<ul style="list-style-type: none"> • Построява основните конструкции на детайлите на дамски, детски и мъжки раменни изделия без хастар (гръб, предна част, яка и ръкави) • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа • Извършва корекции при необходимост
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи самостоятелно кройки на основните, производни и спомагателни детайли на различни видове раменни изделия без хастар, с поставени центрове и посока на основната нишка
Резултат от учене 10.2:	Изпълнява операциите за производство на раменни изделия без хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини и предназначението им • Знае устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати за производството на раменни изделия без хастар • Познава видовете съоръжения за влаготоплинна обработка (ВТО) и предназначението им • Описва необходимите приспособления, приложими при изпълнение на технологичните операции • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на раменни изделия без хастар • Познава причините за възникване на технологични дефекти в облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва шевни машини и съоръжения за ВТО • Извършва регулиране на машинния шев в зависимост от технологичните изисквания • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва гладене и термомеханично подлепване на детайлите при необходимост • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Определя режима на ВТО спрямо вида на текстилните материали • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва шевните машини, полуавтомати и съоръжения за влаготоплинна обработка в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд • Способен е да изработи самостоятелно или в екип раменно изделие без хастар, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество • Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните шевни машини и съоръжения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит

	Средство 2: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	Средство 1: • Учебен кабинет по теория Средство 2: • База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения, скроени детайли за изработване на изделието/възела от практическата задача
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее основните теоретични знания за: • необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на детайлите на раменно изделие без хастар; видовете силуети и начините за оформяне на средната линия на гърба; алгоритми за построяване на основните конструкции; • технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото и малки детайли; технологичните операции при подготовка на гръб, предни части, яки и ръкави на раменни изделия без хастар; технологичната последователност на операциите за изработване на раменно изделие без хастар За средство 2: • Изработва раменно изделие без хастар по модел или възел от него • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Изработва раменни изделия с хастар
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 11.1:	Конструира раменни изделия с хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете раменни изделия с хастар • Познава изчислителните методи за конструиране на облекла • Описва изходните данни за оразмеряване на основните конструкции • Познава прибавките за свобода в зависимост от силуета • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Описва алгоритъма за построяване на основните конструкции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за раменни изделия с

	<p>хастар</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прави необходимите изчисления • Построява основните конструкции на детайлите на дамски, детски и мъжки раменни изделия с хастар (гръб, предна част, яка и ръкави) • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа и при необходимост извършва корекции
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи самостоятелно кройки на основните, производни и спомагателни детайли на различни видове раменни изделия с хастар, с поставени центрове и посока на основната нишка
Резултат от учене 11.2:	Изпълнява операциите за производство на раменни изделия с хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини и предназначението им • Описва устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати за производството на раменни изделия с хастар • Познава видовете съоръжения за влаготоплинна обработка (ВТО) и предназначението им
	<ul style="list-style-type: none"> • Описва необходимите приспособления при изпълнение на технологичните операции • Изброява видовете укрепващи и дублиращи материали и подложки и качествените изисквания към тях • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на раменни изделия с хастар • Познава причините за възникване на технологични дефекти в облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва шевни машини и съоръжения за ВТО • Извършва регулиране на машинния шев • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва гладене и термомеханично подлепване на детайлите при необходимост • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Определя режима на ВТО спрямо вида на текстилните материали • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва шевните машини, полуавтомати и съоръжения за влаготоплинна обработка в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд. • Способен е да изработи самостоятелно или в екип раменно изделие с хастар, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество • Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните

	шевни машини и съоръжения
Средства за оценяване:	Средство 1: • Писмен изпит Средство 2: • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	Средство 1: • Учебен кабинет по теория Средство 2: • База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения, скроени детайли за изработване на изделието/възела от практическата задача
Критерии за оценяване:	За средство 1: Владее основните теоретични знания за: • необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на детайлите на раменно изделие с хастар; видовете силуети и начините за оформяне на средната линия на гърба; алгоритми за построяване на основните конструкции; • технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото и малки детайли; технологичните операции при подготовка на гръб, предни части, яки и ръкави на раменни изделия с хастар; изработване на хастар; технологичната последователност на операциите за изработване на раменно изделие с хастар Средство 2: • Изработва раменно изделие с хастар по модел или възел от него • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Производство на облекло от кожи" - втора степен на професионална квалификация

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Материалознание
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 12.1:	Познава видове кожи и тяхното приложение в производството на облекло от кожа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява класификацията на видовете кожи • Описва строежа и химичния състав на суровите кожи • Познава топографията на кожата • Описва основните процеси при обработка на суровата кожа

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва начина на консервиране и съхраняване на суровите кожи • Знае класификацията на изкуствените и синтетичните меки кожи • Познава строежа на изкуствените и синтетичните меки кожи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Класифицира естествените кожи в зависимост от произхода • Разпознава повредите по кожата • Определя показателите за качеството на суровите кожи • Класифицира изкуствените и синтетични кожи • Определя показателите, определящи качеството на изкуствените и синтетични кожи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да избере естествени кожи за производство на облекло и технологията за тяхната обработка в зависимост от вида и предназначението на облеклото • Способен е да избере изкуствени и синтетични кожи за производство на облекло и технологията за тяхната обработка в зависимост от вида и предназначението на облеклото • Способен е да съчетае естествени кожи, изкуствени и синтетични кожи при производство на различни изделия
Резултат от учене 12.2:	Познава текстилните материали и тяхното приложение в производството на облекло от кожи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава класификацията на текстилните влакнести материали • Познава общите свойства на текстилните влакна - геометрични, физични и механични • Познава основните етапи и технологични процеси за производство на прежди, шевни конци, тъкани, плетива и нетъкани текстилни материали • Познава геометричните, физико-механичните, естетичните и хигиенните свойства на платовете • Познава асортимента на текстилните изделия, помощните и спомагателни материали
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Класифицира текстилните влакна в зависимост от произхода, начина на получаване и химичния им състав • Определя предназначението на плата в зависимост от състава и структурата му • Подбира подходящи основни, помощни и спомагателни материали
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи проект за подбор на платове и материали за даден вид облекло според дизайна, конструктивните особености и предназначението на облеклото
Резултат от учене 12.3:	Подбира основни и спомагателни материали при производство на облекло от кожа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва видовете кожа и материалите, необходими за изработване на облекло от кожа • Познава общите свойства на кожата и текстилните материали • Знае асортимента на текстилните изделия, помощните и спомагателни материали
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Класифицира кожата и текстилните влакна в зависимост от произхода, начина на получаване и химичния им състав

	<ul style="list-style-type: none"> • Определя предназначението на кожата в зависимост от вида, обработката и съхранението ѝ • Подбира подходящи основни, помощни и спомагателни материали
Компетентности	• Способен е да разработи проект за подбор на кожа и материали за даден вид облекло според дизайна, конструктивните особености и предназначението на облеклото
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен проблем <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на проект за подбор на кожи, платове и материали за даден вид облекло
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Персонален компютър или лаптоп, достъп до интернет, мострени картели
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • строежа и състава на естествените, изкуствените и синтетичните кожи • основните процеси при обработка на естествените, изкуствените и синтетичните кожи • общите свойства на текстилните влакна - геометрични, физични и механични • основните етапи и технологични процеси за производство на прежди, шевни конци, тъкани, плетива и нетъкани текстилни материали • свойствата на площните текстилни изделия <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучва и изработва проект според изискванията на предварително дефинирано задание

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Скрояване и сортиране на кожи
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3

Резултат от учене 13.1:	Познава начините за сортиране, комплектуване и скрояване на естествените кожи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва изискванията при сортиране на кожите по цвят, вид на косъма, гъстота и крец • Описва начините за съхранение на партидите • Изброява технологичните изисквания при разполагане на кройките • Описва начините на разполагане на кройките съобразно гръбната линия и дефектите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Открива дефектите по кожите • Проверява дециметража на всяка пачка • Постава съгласно изискванията кройките на всеки детайл на облеклото • Подбира кожите от пачката за конкретен детайл • Скроява кожите по шаблон • Крои с ръчен кожухарски нож • Комплектува скроените детайли
Компетентности	• Способен е да сортира кожите на пачка в зависимост от вида на кожата и от конкретния детайл, за който тя е подходяща
Резултат от учене 13.2:	Настила изкуствени кожи и текстилни материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Знае определението за настил • Описва начините на настилане в зависимост от положението на плата и изкуствената кожа • Описва начините на настилане в зависимост от използваните средства • Изброява технологични изисквания при настилане • Описва организационни изисквания при настилане • Обяснява начините за избягване на дефекти по платовете и изкуствените кожи при настилане
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Настила основни и спомагателни текстилни материали • Проверява качеството на настилане • Проверява броя на платната в настила по артикули и разцветки • Закрепва размерката към настила
Компетентности	• Способен е да извърши настилане на текстилни материали или изкуствена кожа в зависимост от вида на материала, конструктивните особености на изделието и вида на производството
Резултат от учене 13.3:	Скроява изкуствени кожи и текстилни материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира технологичния процес кроене на материалите • Знае методите за рязане на шевни материали • Познава класификацията на машините за кроене • Описва предназначението на видовете машини за кроене • Посочва устройството и принципа на действие на машините за кроене • Описва процеса на щанцоване на текстилни материали • Познава автоматизирани системи за кроене

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва подвижни машини за кроене • Използва неподвижни машини за кроене • Щанцова текстилни материали • Номерираща скроените детайли • Комплектува скроените детайли
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно или в екип да скрои и комплектува заедно детайли от лицева кожа или основен плат, хастар и спомагателни материали, необходими за изработване на шевното изделие
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, маса за настилане, кроячни машини
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сортиране, комплектуване и скрояване на естествени кожи съобразно изделието, шаблоните и дециметража на кожата • начините на настилане в зависимост от положението на плата или изкуствената кожа и използваните средства; технологичните и организационни изисквания при настилане; начините за избягване на дефекти по платовете и кожите при настилане; • методите за рязане на материали; видовете машини за кроене; предназначението на видовете машини за кроене; устройството и принципа на действие на машините за кроене <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява практическо задание за настилане, скрояване и комплектуване на детайлите на шевно изделие • Изпълнява практическо задание за сортиране, комплектуване и скрояване на естествени кожи • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	Изработва поясни изделия от лицева кожа и текстил
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3

Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 14.1:	Конструира поясни изделия от лицева кожа и текстил
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете поясни облекла • Познава изчислителните методи за конструиране на облекла • Описва изходните данни за оразмеряване на основните конструкции • Познава прибавките за свобода в зависимост от степента на прилягане и вида на материала • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Описва алгоритъма за построяване на основните конструкции • Запознат е с различни компютърни системи за конструиране на облекла
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за поясни изделия • Извършва необходимите изчисления • Построява основните конструкции • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа и при необходимост извършва корекции
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи самостоятелно кройки на основните, производни и спомагателни детайли на различни видове поясни изделия от лицева кожа с поставени центрове и посока на основната нишка
Резултат от учене 14.2:	Изпълнява операциите за производство на поясни изделия от лицева кожа и текстил
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини, използвани при производството на кожени изделия, и тяхното предназначение • Знае устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати, използвани в производството на поясни изделия от кожа • Познава видовете съоръжения за трашене, очукване, залепване • Описва необходимите приспособления, приложими при изпълнение на технологичните операции • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на поясни изделия • Познава причините за възникване на технологични дефекти в облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва шевни машини и съоръжения за ВТО • Извършва регулиране на машинния шев в зависимост от технологичните изисквания • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва гладене и залепване на ленти при необходимост • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване

	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Определя режима на ВТО спрямо вида на текстилните материали • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва шевните машини, полуавтомати и съоръжения за влаготоплинна обработка в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд • Способен е да изработи самостоятелно или в екип поясно изделие от лицева кожа и текстил, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество • Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните шевни машини и съоръжения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения, скроени детайли за изработване на изделието/възела от практическата задача
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на поясни изделия и алгоритми за тяхното построяване; • технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото, малки детайли и джобове; технологичните операции при подготовка на предни и задни части на поясни изделия от кожа; технологичната последователност на операциите за изработване на пола и панталон <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработва поясно изделие по модел или възел от него • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 15

Наименование на единицата:	Изработва безръкавни облекла от лицева кожа и кожухарски велур
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3

Резултат от учене 15.1:	Конструира безръкавни облекла от лицева кожа и кожухарски велур
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете безръкавни облекла • Познава изчислителните методи за конструиране на облекла • Познава изходните данни за оразмеряване на основните конструкции • Познава прибавките за свобода в зависимост от силуета • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Познава алгоритъма за построяване на основните конструкции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за раменни изделия без хастар • Прави необходимите изчисления • Построява основните конструкции • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа и при необходимост извършва корекции
Компетентности	• Способен е да разработи самостоятелно кройки на основните, производни и спомагателни детайли на различни видове безръкавни облекла по модел
Резултат от учене 15.2:	Изпълнява операциите за производство на безръкавни облекла от лицева кожа и кожухарски велур
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини и предназначението им • Знае устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати за производството на безръкавно облекло от лицева кожа • Познава видовете съоръжения за престригване или трашене на детайлите • Изброява необходимите приспособления за изпълнение на технологичните операции • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на безръкавни облекла • Познава причините за възникване на технологични дефекти в облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва шевни машини и съоръжения • Извършва регулиране на машинния шев в зависимост от технологичните изисквания • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва престригване или трашене на детайлите • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	• Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва

	<p>шевните машини, полуавтомати и съоръжения в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд</p> <ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изработи самостоятелно или в екип безръкавно облекло от лицева кожа и кожухарски велур, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество • Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните шевни машини и съоръжения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения, скроени детайли за изработване на изделието/възела от практическата задача
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на детайлите на безръкавно облекло; видовете силуети и начините за оформяне на средната линия на гърба; алгоритми за построяване на основните конструкции; • технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото и малки детайли; технологичните операции при подготовка на гръб, предни части, гарнитури; технологичната последователност на операциите за изработване на изделието <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработва безръкавно облекло от лицева кожа и кожухарски велур по модел или възел от него • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 16

Наименование на единицата:	Изработва раменни изделия от кожухарски велур
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене	Конструира раменни изделия от кожухарски велур

16.1:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете раменни изделия от кожухарски велур • Познава изчислителните методи за конструиране на облекла • Познава изходните данни за оразмеряване на основните конструкции • Познава прибавките за свобода в зависимост от модела • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Познава алгоритъма за построяване на основните конструкции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за раменни изделия • Прави необходимите изчисления • Построява основните конструкции • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа • Извършва корекции при необходимост
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи самостоятелно кройки на основните, производни и спомагателни детайли на различни видове раменни изделия
Резултат от учене 16.2:	Изпълнява в технологична последователност операциите за производство на раменни изделия от кожухарски велур
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини и предназначението им • Знае устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати, използвани в производството на раменни изделия от кожухарски велур • Познава видовете съоръжения за престригване и очукване • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на облекло от кожухарски велур • Познава причините за възникване на технологични дефекти в облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оперира с шевни машини и съоръжения • Извършва регулиране на машинния шев • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва престригване на детайлите • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва шевните машини, полуавтомати и съоръжения в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд • Способен е да изработи самостоятелно или в екип раменно изделие от кожухарски велур, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество

	<ul style="list-style-type: none"> Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните шевни машини и съоръжения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> Учебен кабинет по теория <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения, скроени детайли за изработване на изделието/възела от практическата задача
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на детайлите на раменно изделие от кожухарски велур; алгоритми за построяване на основните конструкции; технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото и малки детайли; технологичните операции при подготовка на гръб, предни части, яки и ръкави на раменни изделия от кожухарски велур; технологичната последователност на операциите за изработване на цялостно изделие <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изработва раменно изделие от кожухарски велур или възел от него Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 17

Наименование на единицата:	Изработва раменни изделия от лицева кожа с хастар
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Резултат от учене 17.1:	Конструира раменни изделия от лицева кожа с хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Посочва видовете раменни изделия с хастар Познава изчислителните методи за конструиране на облекла Познава изходните данни за оразмеряване на основните конструкции Познава прибавките за свобода в зависимост от силуета и

	<p>материала за изработване</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Познава алгоритъма за построяване на основните конструкции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за раменни изделия с хастар • Прави необходимите изчисления • Построява основните конструкции • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа • Извършва корекции при необходимост
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да разработи самостоятелно основни кройки на детайлите - основни, производни и спомагателни на различни видове раменни изделия от лицева кожа с хастар, с поставени центрове и посока на основната нишка, и гръдната линия
Резултат от учене 17.2:	Изпълнява операциите за производство на раменни изделия от лицева кожа с хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини и предназначението им • Описва устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати, използвани в производството на раменни изделия с хастар • Познава видовете съоръжения за влаготоплинна обработка (ВТО) и предназначението им • Описва необходимите приспособления за изпълнение на технологичните операции • Дефинира видовете укрепващи и дублиращи материали и подложки и качествените изисквания към тях • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на раменни изделия с хастар • Познава причините за възникване на технологични дефекти в облеклото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи с шевни машини и съоръжения за ВТО • Извършва регулиране на машинния шев в зависимост от технологичните изисквания • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва гладене и термомеханично подлепване на детайлите при необходимост • Траши кожата по линия на шева • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Определя режима на ВТО спрямо вида на текстилните материали • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва

	<p>шевните машини, полуавтомати и съоръжения за влаготоплинна обработка в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд</p> <ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изработи самостоятелно или в екип раменно изделие от лицева кожа с хастар, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество • Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните шевни машини и съоръжения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения, скроени детайли за изработване на изделието/възела от практическата задача
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на детайлите на раменно изделие от лицева кожа с хастар; видовете силуети и начините за оформяне на средната линия на гърба; алгоритми за построяване на основните конструкции; • технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото и малки детайли; технологичните операции при подготовка на гръб, предни части, яки и ръкави на раменни изделия от лицева кожа с хастар; изработване на хастар; технологичната последователност на операциите за изработване на раменно изделие с хастар <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработва раменно изделие от лицева кожа с хастар по модел или възел от него • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

ЕРУ 18

Наименование на единицата:	Изработва раменни изделия от кожа на косъм с хастар
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3
Наименование на професията:	Оператор в производството на облекло
Ниво по НКР:	3
Ниво по ЕКР:	3

Резултат от учене 18.1:	Конструира раменни изделия от кожа на косъм с хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва видовете раменни изделия с хастар • Познава изчислителните методи за конструиране на облекла • Познава изходните данни за оразмеряване на основните конструкции • Познава прибавките за свобода в зависимост от вида на кожата • Познава формулите за оразмеряване на основните конструкции • Познава алгоритъма за построяване на основните конструкции
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оразмерява основните конструкции • Построява мрежи на конструктивни чертежи за раменни изделия с хастар • Прави необходимите изчисления • Построява основните конструкции • Оформя контурни линии и линии от съединителни шевове на технологично принадлежащи си детайли • Прави проверки върху конструктивната основа и при необходимост извършва корекции
Компетентности	• Способен е да разработи самостоятелно основни кройки на основните, производни и спомагателни детайли на различни видове раменни изделия от кожа на косъм
Резултат от учене 18.2:	Изпълнява операциите за производства на раменни изделия от кожа на косъм с хастар
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете шевни машини и предназначението им • Описва устройството и принципа на действие на шевните машини и полуавтомати за производството на облекло от кожа на косъм • Познава начините на разположение на кожата спрямо шаблоните • Описва последователността на свързване на кожите • Знае видовете укрепващи и дублиращи материали и подложки и качествените изисквания към тях • Обяснява технологичната последователност за изработване на елементи и детайли от облеклото • Описва технологичната последователност за изработване на изделие от кожа на косъм • Познава довършителните операции - престригване и разресване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва шевни машини и съоръжения за ВТО • Извършва регулиране на машинния шев в зависимост от технологичните изисквания • Променя параметрите на бодовите редове • Извършва гладене и термомеханично подлепване на детайлите при необходимост • Изработва елементи и малки детайли от облеклото според модела • Изпълнява подготвителни операции при технологично изработване • Изпълнява монтажни операции при технологично изработване • Изпълнява довършителни операции при технологично изработване • Отстранява допуснати грешки от технологичен характер
Компетентности	• Способен е самостоятелно да поддържа, настройва и обслужва шевните машини, полуавтомати и съоръжения за влаготоплинна

	<p>обработка в съответствие с технологичните изисквания и правилата за здравословни и безопасни условия на труд</p> <ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изработи самостоятелно или в екип раменно изделие от кожа на косъм, като спазва технологичната последователност и изискванията за качество • Способен е самостоятелно да избира варианти за изпълнение на технологичните операции в зависимост от модела и наличните шевни машини и съоръжения
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет по теория <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • База за обучение по практика, чертожни линеали М 1:1, чертожни инструменти, шевни машини и съоръжения, скроени детайли за изработване на изделието/възела от практическата задача
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <p>Владее основните теоретични знания за:</p> <ul style="list-style-type: none"> • необходимите размерни признаци за построяване на основните конструкции на детайлите на раменно изделие от кожа на косъм с хастар; видовете силуети и начините за оформяне на средната линия на гърба; алгоритми за построяване на основните конструкции; • технологичната последователност за изработване на елементи на облеклото и малки детайли; технологичните операции при подготовка на гръб, предни части, яки и ръкави на изделия от кожа на косъм; дублира детайлите с текстилен материал; изработване на хастар; технологичната последователност на операциите за изработване на изделие от кожа на косъм <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изработва раменно изделие от кожа на косъм с хастар по модел или възел от него • Поставената задача е изпълнена самостоятелно и в рамките на предварително зададеното време • Спазени са изискванията за качество на изпълнение

4. Изисквания към материалната база

Обучението по теория се осъществява в учебни кабинети, а по практика - в учебни технологични кабинети и в реална работна среда (базови обекти и предприятия) при предварително сключени договори.

Материалната база следва да бъде в съответствие с изискванията на действащите нормативни актове.

4.1. Учебен кабинет по теория

В учебен кабинет се провежда обучението по теория на професията.

- Основно оборудване - учебни маси, столове, учебна дъска, маса за изработване на основни кройки, компютри (лаптопи/таблети), специализиран софтуер за конструиране и моделиране на облекла, компютърни приложения и дигитални технологии, проектори, интернет и други.

- Помощно оборудване - маркери, чертожни инструменти, хартия за изработване на основните кройки, шивашки метър, линеал, ножица, кош за отпадъци и други.

- Учебни пособия - картели с мостри на основни, помощни и спомагателни материали за съответната специалност /на конци, на копчета, на шевни игли, на плетачи и ножове за оверлог машини, на ножове за илична машина, схеми за образуване на различните видове машинни бодове, схеми за устройството на различните видове машини, снимки/филми за организация на работните места в професията (специалността), мултимедийни продукти и филми за технологичната последователност на изработване на различни видове облекла и начина на работа, комплект учебни материали по всички изучавани предмети и други.

4.2. База за обучение по практика

В учебните технологични кабинети се провежда обучението по практика на професията. Те се оборудват с машини, съоръжения и със съответните пособия съобразно усвояваната професия и специалности. Учебните технологични кабинети трябва да осигуряват работни места за всички обучаеми и едно работно място за обучаващия.

- За работно място се счита площта, върху която се намират: машини, съоръжения и инвентар, необходими за работа. При разполагането на работните места се спазват изискванията за осветеност, необходим работен фронт и функционална близост с необходимите суровини и материали.

Оборудването на учебния технологичен кабинет следва да е в съответствие с дейностите, които ще се извършват в него, видовете технологични процеси, ергономичните и естетичните изисквания.

- Основно оборудване - шкафове или хранилище за основни и помощни материали, кройчна маса за скрояване на изделие, щендер за основни кройки, работна маса за извършване на ръчни операции, грайферни и верижни шевни машини, гладачна маса, парна ютия, електрическа ножица за кроене и устройство за заточване на ножа, щендер за окачване на готови изделия, обикновена ютия (без пара).

- Помощно оборудване - ножици, кожухарско ножче, шивашки метър, креда, четка за почистване от креда, линеал, молив за чертане, ръчни игли, машинни игли, резервни части за шевните машини, шило, бодец за почистване от конци, карфици, напръстник, съд за вода, тампон за омокряне, шаблони за пречупване на детайли, пашпалер за веревна лента, четки и кошчета за почистване на работното място, картони - поръчка, листове за скициране и други.

- Инструменти - отвертка, клещи, пинсета, приспособление за вдяване на конец, приспособления за разшиване и за ръчно прорязване, приспособление за стригане.

5. Изисквания към обучаващите

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка могат да преподават лица със завършено висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация "учител", ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.